4.2.3 วิธีการกำหนดรหัสบัญชีเพิ่มเติม สินทรัพย์ 10-00-00-00 สินทรัพย์หมุนเวียน 11-00-00-00 เงินสุดและเงินฝากสนาคาร 11-01-00-00 เงินสด 11-01-10-00 เงินสดในมือ 11-01-10-01 เงินฝากธนาคาร - กระแสรายวัน 11-01-20-00 เงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ - กระแสรายวัน เพิ่ม 11-01-20-01 เพิ่ม เงินฝากธนาคารกสิกรไทย - กระแสรายวัน 11-01-20-02

กรณีที่สหกรณ์ต้องการเพิ่มเติมรหัสบัญชีเงินฝากธนาคารเพื่อให้ ครบถ้วนตามบัญชีเงินฝากธนาคารที่สหกรณ์ใช้งานอยู่ ได้แก่ บัญชี เงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ - กระแสรายวัน และบัญชีเงินฝาก ธนาคารกสิกรไทย - กระแสรายวัน ให้พิจารณาดังนี้ บัญชีทั้ง 2 บัญชีเป็นบัญชีในหมวดสินทรัพย์ ประเภทสินทรัพย์ประเภท หมุนเวียน และต้องนำเสนอในงบการเงินภายใต้หัวข้อ "เงินสดและ ในส่วนของบัญชีเงินฝากธนาคาร ผังบัญชี เงินฝากธนาคาร" มาตรฐานกำหนดแยกไว้เป็น 3 ประเภท คือ ประเภทกระแสรายวัน ประเภทออมทรัพย์ และประเภทประจำ บัญชีที่ต้องการเพิ่ม 2 บัญชีอยู่ภายใต้กลุ่มของเงินฝากธนาคาร - กระแสรายวัน ดังนั้น บัญชีที่จะเพิ่มจะต้องมีรหัสบัญชีคุมเป็น 11-01-20-00 เงินฝาก ธนาคาร - กระแสรายวัน และมีเลขรหัสบัญชีที่สอดคล้องกับรหัส บัญชีคุมด้วย นั่นคือ ขึ้นตันด้วย 11-01-20 แล้วตามด้วยลำดับของ บัญชีเงินฝากธนาคารประเภทกระแสรายวัน คือ 01 เงินฝาก ธนาคารไทยพาณิชย์ - กระแสรายวัน และ 02 เงินฝากธนาคาร กสิกรไทย - กระแสรายวัน โดยที่เงินฝากธนาคารทั้งสองบัญชีนี้ จะต้องเป็นบัญชี ประเภท "ย่อย"

4.2.4 การใช้รหัสบัญชีในการบันทึกบัญชี การบันทึกบัญชีในโปรแกรม ระบบบัญชีสำหรับสหกรณ์ภาคเกษตรนี้ นอกจากจะใช้รหัสบัญชีใน การบ่งชี้ประเภทของรายการแล้ว ยังต้องบ่งชี้ด้วยว่าบัญชีนั้น ๆ เป็นรายการของธุรกิจ/โครงการใด ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการจัดทำ งบการเงินจำแนกตามธุรกิจหรืองบกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจ ดังนั้น บัญชีแยกประเภททุกบัญชีในผังบัญชีสำหรับสหกรณ์ภาค เกษตรต้องสังกัดธุรกิจใดธุรกิจหนึ่งเสมอ ต่อไปนี้คือตัวอย่างของ

องค์ประกอบของรหัสที่ต้องใช้ในการบันทึกบัญชีแต่ละครั้ง

```
0101 11-06-20-04 บัญชีลูกหนี้การค้า - ธุรกิจดำเนินงาน
0301 42-01-50-02 บัญชีขายวัสดุอุปกรณ์ - ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย
```

รหัสธุรกิจ รหัสบัญชี

จุดควบคุมภายในระบบงาน มีดังนี้

รหัสบัญซีเป็นข้อมูลที่สำคัญที่สุดของโปรแกรมระบบบัญซีแยกประเภท ทั้งนี้เพราะ ระบบข้อมูลทั้งระบบจะใช้รหัสบัญซีเป็นตัวบ่งชี้ข้อมูล แม้ว่าจะได้กำหนดรหัสบัญซีมาตรฐานไว้เป็น จำนวนมากแล้วก็ตาม ในสถานการณ์จริง ยังมีบัญซีบางบัญซีที่ไม่อาจกำหนดไว้เป็นผังบัญซี มาตรฐานได้ ตัวอย่างเช่น บัญชีเงินฝากธนาคารที่โดยปกติจะต้องกำหนดรหัสบัญชี 1 รหัสต่อ เงินฝากธนาคาร 1 บัญซี โดยชื่อบัญชีต้องระบุชื่อธนาคาร ประเภทเงินฝาก และเลขที่บัญซีเงินฝาก ธนาคาร เพื่อป้องกันการบันทึกรายการผิดบัญชี โดยเฉพาะในกรณีที่สหกรณ์มีการใช้บัญชีเงินฝาก ธนาคาร เพื่อป้องกันการบันทึกรายการผิดบัญชี โดยเฉพาะในกรณีที่สหกรณ์มีการใช้บัญชีเงินฝาก ธนาคารหลายบัญชีในการดำเนินธุรกิจประจำวัน กรณีเช่นนี้ ผู้ใช้จะต้องทำการเพิ่มรหัสบัญชี แต่ เนื่องจากการเพิ่มรหัสบัญชีนั้น ไม่เพียงแต่ผู้ใช้จะต้องมีทักษะด้านการใช้โปรแกรมระบบบัญชี แยกประเภทเท่านั้น แต่ยังจำเป็นต้องมีองค์ความรู้เกี่ยวกับหลักการบัญชีที่ชัดเจนด้วย ดังนั้น ผู้ใช้ ต้องตระหนักว่า ความรู้และความเข้าใจ รวมทั้งความระมัดระวังรอบคอบของผู้ใช้เป็นปัจจัยสำคัญยิ่ง ต่อความถูกต้องของข้อมูล สำหรับจุดควบคุมโดยระบบ มีดังนี้

(1) ออกแบบหน้าจอเพิ่มรหัสบัญชีที่ชัดเจน

- (1.1) ลำดับการนำเข้าข้อมูลจากซ้ายไปขวา
- (1.2) ใช้ Radio Button กับข้อมูลที่บังคับเลือกเพียงอย่างเดียว ได้แก่ ประเภท บัญชีคุมหรือบัญชีย่อย และ Nature ของบัญชี เพื่อบังคับให้ต้องเลือก เพียงอย่างเดียวและป้องกันผู้ใช้เลือกข้อมูลที่ขัดแย้งกันหรือไม่เลือก รายการใดเลย
- (1.3) ตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลที่จำเป็น ในการเพิ่มรหัสบัญชีต้อง นำเข้าข้อมูลเหล่านี้ให้ครบ ได้แก่ รหัสบัญชี ชื่อบัญชี ประเภทบัญชี Nature ของบัญชี รหัสบัญชีคุม และรหัสธุรกิจ หากยังนำเข้าไม่ครบแล้ว ยืนยันข้อมูลนำเข้าโดยกดปุ่มบันทึก ระบบจะแจ้งเตือนให้ระบุข้อมูลให้ ครบก่อนจึงจะยอมรับการนำเข้าข้อมูลนั้น ดังปรากฏตามรูปที่ 4 - 21 แจ้งเตือนการเพิ่มข้อมูลรหัสบัญชีไม่ครบถ้วน

AD_GL versi	on 2 (ฟ โปรเ สาห	leb Editio (กรมระ รับสหก Versio	m) - Microsoft บบบัญชีแยก บรณ์ภาคเกษ เหล 2 (WeB E	Internet Explorer ประเภท ดร dition)			สพกรณ์การเกษตรพอเพือง วันที่ทำการ 28 กุมม	จำกัด สำนักงา วาพันธ์ พ.ศ. 2!	. C ulma 550
រូនหลัก ▶ การ1	วันทึกรายเ	กรขั้นต้น ▶	บัญชีแยกประเภท	ແລະເບນາດລອເ 🕨 รານເ	านงบการเงิน ▶ รายงาน ก้ำพนคลังบัญร่	เพื่อการบริหาร ▶ จัดการระบบ 8	▶ ขอดขกมา ▶ เชื่อมโชงข้อมูล ▶ ออกจ	ากระบบ (พิมพ์สังบัญ	5]
ธุรกิจ : 🔤 เลือกธุร	กิจล่ำหรับ	การค้นหา -		*	รหัสบัญชี : 🚺 - 🚺 -	- ชื่อบัญชี :	ค้นทา แสด	เงทั้งหมด	
গদাঁৱহুগনীৰ	গদঁর	บัญชีตุม	รพัสบัญชี			ชื่อบัญชี	ประเภท	แก้ไข	
0100			10-00-00-00	สินทรัพย์	Microsoft Interne	t Explorer 🔀	บัญชีคุม	12	^
0100	10-0	0-00-00	11-00-00-00	สินทรัพย์หมุนเวียน	🔬 โปรดตรวจ	สอบบัญชีคุมก่อน	บัญชีคุม	2	
0100	11-0	0-00-00	11-01-00-00	เงินสดและเงินฝากธนาง	ОК		บัญชีตุม	R	
0100	11-0	1-00-00	11-01-10-00	เงินสด1			บัญชีคุม	23	
0101	11-0	1-10-00	11-01-10-01	เงินสตในมือ			บัญชีย่อย	R	
0101 เพิ่มสังบัญชี	11-0	1-10-00	11-01-10-02	เพื่อที่ยังไง่ได้งำปาก			จักเซีย่อย	17	~
รทัสบัญชี				ชื่อบัญชี			บัญชีคุม	บันทึก	
	- 02	เงินฝากปร	ะจ้ำ - ธนาคารไทยพ	าณิชย์	ขอบเขตบัญชีคุม	—โปรดตรวจสอบบัญชีคุมก่อน-	~		
11 - 01 - 40	ประเภท 🔿 บัญชีคุม 📀 บัญชีย่อย) ນັດເຫັຍ່ອຍ	รหัสธุรกิจ 0101 ธุรกิจค้าเนินงาน 👻		นงาน 🔽	บันทึก]	
11 - 01 - 40 ประเภท									

รูปที่ 4 - 21 แจ้งเตือนการเพิ่มข้อมูลรหัสบัญชีไม่ครบถ้วน

(2) รหัสบัญชีต้องครบ 8 หลัก

การกำหนดรหัสบัญชีไม่ครบตามที่กำหนด จะเกิดข้อผิดพลาดในการ ประมวลผลจึงกำหนดจุดควบคุมโดยบังคับให้ผู้ใช้นำเข้าข้อมูลให้ครบ หากไม่ครบจะไม่สามารถทำ ขั้นตอนต่อไปได้ รูปที่ 4 - 22 กรุณากรอกรหัสบัญชี

CAD_GL version	2 (Web Editio	n) - Microsoft Int	ernet Explor	er				2
A A A A A A A A A A A A A A A A A A A	โปรแกรมระเ สำหรับสหก Versio	บบบัญชีแยกปร รณ์ภาคเกษตร n 2 (Web Edi	5=1NN 5 tion)			สหกรณ์การเกษครพอเพียง วันที่ทำการ 28 กุม	เจ้ากัด สำนักง ภาพันธ์ พ.ศ.	อานใหญ่ 2550
ข้อมูลหลัก ▶ การบันท์	โกรายการขั้นต้น ▶	บัญชิแขกประเภทและ	ະຈັນທຸດສອງ 🕨	รายงานงบการเงิน ▶ รายงาน กำหนดผังบัญชี	พื่อการบริหาร ▶ จัดการระบบ ▶ ขอดขกมา	า ▶ เชื่อมโยงข้อมูล ▶ ออก	עעזארי	i
ธุรกิจ : -เลือกธุรกิจ	สำหรับการค้นหา -		~	รพัสบัญชี : 11 - 01 - 2	10 - ชื่อบัญช ี :	ค้นทา แส	[พิมพ์สังบั ดงทั้งหมด	ัญชี]
รหัสธุรกิจ	รหัสบัญชีคุม	รพัสบัญชี			รื่อมัญชี	ประเภท	แก้ไข	
					Explorer			<
🚱 เพิ่มสังบัญชี								
รหัสบัญชี			ชื่อบัญชี		บัญชีคุม		บันทึก	
		and the subscription of th		<u>ขอบเขตบัญชีตุม</u>	—โปรคครวจสอบบัญชีคุมก่อน—	~		_
ประเภท		🔘 บัญชีคุม 💽 บั	ญชีย่อย	รหัสธุรกิจ	0101 ธุรกิจคำเนินงาน	*	บันทึก	
nature		💿 dr 🔘 d	ж х					

รูปที่ 4 - 22 กรุณากรอกรหัสบัญชี

(3) รหัสบัญชีคุมจะต้องเลือกจากฐานข้อมูล

บัญชีคุมคือบัญชีที่ใช้สะสมยอดของบัญชีหลายๆ บัญชีที่อยู่ภายใต้บัญชีคุมนั้น เช่น บัญชีเงินสด เป็นบัญชีคุมของบัญชีเงินสดในมือกับบัญชีเช็คยังไม่ได้นำฝาก เป็นต้น รหัส บัญชีที่เพิ่มใหม่จะต้องมีรหัสบัญชีคุมที่ถูกต้องและสมเหตุสมผล หากรหัสบัญชีใหม่เป็นบัญชีใน หมวดสินทรัพย์ บัญชีคุมก็ต้องเป็นบัญชีที่อยู่ในหมวดสินทรัพย์เช่นกัน ข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น คือ กำหนดบัญชีคุมที่มีหมวดบัญชีไม่ตรงกับบัญชีย่อย เช่น บัญชีที่ต้องการเพิ่มอยู่ในหมวด สินทรัพย์ แต่เลือกบัญชีในหมวดหนี้สิน หรือทุน หรือค่าใช้จ่าย เป็นบัญชีคุม เป็นต้น

เพื่อป้องกันการกำหนดรหัสบัญชีคุมที่ไม่ตรงกับรหัสที่กำหนดไว้ในฐานข้อมูลจึง บังคับให้เลือกจากฐานข้อมูลเท่านั้น โดยกำหนดให้มีการตรวจสอบขอบเขตของรหัสบัญชีคุมที่ แสดงขึ้นมาให้เลือกให้อยู่ในขอบเขตที่ควรจะเป็น คือ อยู่ในหมวดบัญชีเดียวกันกับรหัสบัญชีที่ ต้องการเพิ่ม โดยจะเลือกบัญชีคุมที่มีรหัสใกล้กับรหัสบัญชีที่เพิ่มมากที่สุด หากผู้ใช้ไม่กำหนดรหัส บัญชีคุมโปรแกรมจะแจ้งเตือน ดังปรากฏตามรูปที่ 4 - 23 การเลือกรหัสบัญชีคุม

AD_GL version	2 (Web Ed โปรแกรม รำหรับส. Ver	lition) - Microsoft I เระบบบัญชีแยก 'หกรณีกาดเกษ _า ' <mark>sion 2 (We6 6</mark> ลัน ► มัญชีแอกประเภท	nternet Explorer USELIN ØS dition)	เชมการเงิน 🕨 ราชงาเ	เพื่อการบูริชาร) รัดการระบบ) ออสงกมา)	กรณ์การเกษตรพอเพียง วันที่ทำการ 28 กุมม เชื่อมโยงช่อมูล → ออก:	สำกัด สำนึกงา ภาพันธ์ พ.ศ. 2! จากระบบ	- L
হুলীৰ : বিভাচ্গীৰৱ	สำหรับการค้น	IN1-	💌 भ्रो	ก้ำหนดผึงบัญ ัลบัญชี :	ซี ร้อมัญชี :	(คันทา) แส	โหมห์สังบัญ คงทั้งหมด	1 5]
รหัสธุรกิจ	รหัสบัญชีดุะ	ม รหัสบัญชี		ชื่อบัญช		ประเภท	แก้ไข	
0100		10-00-00-00	สินทรัพย์	ลินทรัพย์		บัญชีคุม	R	^
0100	10-00-00-0	JO 11-00-00-00	สินทรัพย์หมุนเวียน			บัญชีคุม	2	
0100	11-00-00-0	30 11-01-00-00	เงินสดและเงินฝากธนาคา	\$ I		บัญชีคุม	R	
0100	11-01-00-0	00 11-01-10-00	เงินสด1			บัญษีกุม	2 3	
0101	11-01-10-0	00 11-01-10-01	เงินสดในมือ			ນັญชีย่อย	12	
0101 เพิ่มสังบัญชี	11-01-10-0	11-01-10-02	เพื่อที่ยังไปได้บำปาก			จักเซีย่อย	17	~
รหัสบัญชี			ชื่อบัญชี		บัญชีคุม		บันทึก	
11 - 01 - 40 - 1	02 เงินฝา	ากประจำ - ธนาคารไทยพ	าณิชย์	ขอบเขตบัญชีตุม) 10-00-00-00 สินทรัพย์	~		
ประเภท		🔘 บัญชีคุม 📀) ນັດເຫັຍ່ອຍ	গ্ পরহৃগী৭	10-00-00-00 สินทรัพย์ 11-00-00-00 สินทรัพย์หมุนเวียน 11-01-00-00 เวิ่งเชตเวลเว็บปลาสนายาร		บันทึก	נ
nature		⊙ dr C) cr		11-01-00-00 เงินสุดและเง และสาย 5 แก่ 15 11-01-10-00 เงินสุด1 11-01-20-00 เงินสากธราคาร - กระแสรายวัน			

รูปที่ 4 - 23 การเลือกรหัสบัญชีคุม

(4) การลบรหัสบัญชี

การลบรหัสบัญชีเป็นความเสี่ยงที่มีระดับสูงมากของฐานข้อมูลของโปรแกรม ระบบบัญชีแยกประเภทสำหรับสหกรณ์ภาคเกษตร อาจทำให้สูญเสียหลักการของระบบงานได้ ด้วอย่างเช่น ในการนำเข้าข้อมูลจะมีการตรวจสอบการบันทึกรายการตามหลักบัญชีคู่ คือ ทุก ๆ เดบิตจะต้องเครดิตด้วยจำนวนที่เท่า ๆ กัน แต่หากว่ามีการลบบัญชีใดบัญชีหนึ่งในภายหลัง อาจ พบว่าข้อมูลที่เหลืออยู่ไม่เป็นไปตามหลักบัญชีคู่ ผลคือ หากมีการเรียกดูรายงานงบทดลอง ยอด รวมด้านเดบิตจะไม่เท่ากับยอดรวมด้านเครดิต หรืองบดุลอาจแสดงยอดสินทรัพย์รวมไม่เท่ากับ หนี้สินบวกทุน จุดควบคุมจึงกำหนดไว้ ดังนี้

- (4.1) ทำได้เฉพาะบัญชีที่ผู้ใช้เพิ่มเองและยังไม่ได้นำไปใช้งานใด ๆ โดยจะ ปรากฏสัญลักษณ์ของการลบให้ผู้ใช้สามารถใช้ได้
- (4.2) ระบบจะถามเพื่อให้ผู้ใช้ยืนยันอีกครั้งก่อนที่จะลบข้อมูล ป้องกันผู้ที่ กระทำไปด้วยความไม่ตั้งใจ ดังปรากฏตามรูปที่ 4 - 24 ยืนยันการลบ รหัสบัญชี
- (4.3) รหัสบัญชีมาตรฐานที่ติดไปกับโปรแกรม หรือรหัสบัญชีที่ผู้ใช้เพิ่มเองและ ได้ถูกนำไปใช้งานแล้ว ระบบไม่อนุญาตให้ลบ กล่าวคือหน้าจอจะไม่มีปุ่ม ใด ๆ ที่ผู้ใช้จะดำเนินการลบได้

o ^{gttwaro} the	โปรแกรมระ สำหรับสหก Versic	บบบัญชีแยก ธรณ์ภาคเกษ อ ห 2 (WeB E บัญชินอาประเภท	USEINN 195 (dition)	านะบภารเงิน 🕨 รายงาน	แป้อการบริหาร + จัดการระบบ +	สพกรณ์การเกษตรพอเพียง วันที่ทำการ 28 ลูม ออละคนา > เชื่อมโอเชื่อมูล > ออก	ม จำกัด สำนักงานให ภาพันธ์ พ.ศ. 255(จากระบบ
รกิจ : - เลือกชุร	กิจสำหรับการค้นหา -		× :	ก้ำหนดสังบัญ หัสบัญชี :	ซี - ซื่อมัญชี :	(ทันทา) แส	โพิมพ์สังบัญชี] คงทั้งหมด
รหัสธุรกิจ	รทัสบัญชีคุม	รหัสบัญชี			ชื่อบัญชี	ประเภท	แก้ไข
0100	11-00-00-00	11-01-00-00	เงินสดและเงินฝากธนา	Microsoft Interne	t Explorer 🔀	บัญชีคุม	P
0100	11-01-00-00	11-01-10-00	เงินสต1	Agreson .	รสบผงบญชนทรอ เม	บัญชีคุม	2 3
0101	11-01-10-00	11-01-10-01	เงินสดในมือ	ОК	Cancel	บัญชีย่อย	2
0101	11-01-10-00	11-01-10-02	เอ็คที่ยังไม่ได้นำฝาก			บัญชีย่อย	P
0100	11-01-00-00	11-01-20-00	เงินฝากธนาคาร - กระน	สรายวัน		บัญชีกุม	Z
เพิ่มตังบัญชี					1		
รหัสบัญชี			ชื่อบัญชี			บัญชีกุม	บันทึก
				ขอบเขตบัญชีลุม] –โปรตตรวจสอบบัญชีคุมก่อน–	~	
ประเภท		🔘 บัญชีคุม 🧕) ນັດເຮັຍ່ອຍ	รหัสธุรกิจ	0101 ธุรกิจคำเนิน	งาน 👻	บันทึก
		() dr (



(5) การแก้ไขรหัสบัญชี

(5.1) ระบบอนุญาตให้ผู้ใช้สามารถแก้ไขชื่อบัญชีได้ ทั้งบัญชีมาตรฐานที่ กำหนดไว้ในโปรแกรมและบัญชีที่ผู้ใช้เพิ่มเอง ทั้งนี้เนื่องจากต้องการให้ ผู้ใช้นำรหัสบัญชีที่ได้ออกแบบไว้แล้วไปใช้งานโดยการแก้ไขชื่อตาม ต้องการ หรือแก้ไขในกรณีพิมพ์ผิด เช่น แก้ไขชื่อบัญชีจากบัญชีเงินสด1 เป็น บัญชีเงินสด เป็นต้น ดังปรากฏตามรูปที่ 4 - 25 การแก้ไขรหัสบัญชี

- (5.2) ระบบไม่อนุญาตให้แก้ไขข้อมูลที่ใช้เป็นตัวหลักในการประมวลผล ได้แก่
 - (5.2.1) รหัสบัญชี
 - (5.2.2) ประเภทบัญชี
 - (5.2.3) Nature ของบัญชี
 - (5.2.4) รหัสบัญชีคุม
 - (5.2.5) รหัสธุรกิจ

	โปรแก สาหรับ เป	5215ะ1 Iaหกร I <mark>ersior</mark> มันคัน •	บบบัญชีแยก รณ์ภาคเกษเ 1 2 (Web E มัญชีนยกประเภท	ປຽະເກກ ສຽ dition) ແລະວນທອສອງ 🔸 ອານວາແບນດາຈະນີ	น 🕨 รายงานเพื่อการบริทา	ส¥ 5 + รัดการระบบ + ยอดยกมา +	เกรณ์การเกษครพอเพียง วันที่ทำการ 28 อุม: เชื่อมโอเช่อมูล ► ออก	เจ้ากัด สำนักง ถาพันธ์ พ.ศ. 2	านใหต 550
รกิจ : - เลือกธุร	กิจสำหรับการ	ต้นหา -		ก้ >พัสบัญชี :	าหนคสังบัญชี 	ชื่อบัญชี :	(ตันหา) แส	โพิมพ์สังบัญ คงทั้งหมด	j¥]
গদঁরচ্গীণ	รหัสบัญ	ชีคุม	รพัสบัญชี		ชื่อบัญชี		ประเภท	แก้ไข	
0100	11-00-0	0-00	11-01-00-00	เงินสดและเงินฝากธนาคาร	เงินสดและเงินฝากธนาคาร		บัญชีตุม	2	^
0100	11-01-0	0-00	11-01-10-00	เงินสต1			บัญชีคุม	20	
0101	11-01-1	0-00	11-01-10-01	เงินสดในมือ			บัญชีย่อย	2	
0101	11-01-1	0-00	11-01-10-02	เช็คที่ยังไม่ได้นำฝาก			บัญชีย่อย	R	
0100	11-01-0	0-00	11-01-20-00	เงินฝากธนาคาร - กระแสรายวัน			บัญชีคุม	2	~
AD_GL vers	ion 2 (We	b Editio	n) - Microsoft	Internet Explorer					
รหัสบัญร	8			ชื่อบัญชี		บัญชีคุม		บัน	ทึก
11 - 01 - 11	00_00	เงินสด			11-01-00-00	งินสดและเงินฝากธนาคาร	~		*
ประเภท 💿 : nature		ບັญชีคุม ◯ ບັญชีย่อย ⊙ dr ◯ cr	รทัสธุรกิจ	UIUU ธุรกิจตำเนินงาน	~	່ນນ	nn		

รูปที่ 4 - 25 การแก้ไขรหัสบัญชี

5. รายการอัตโนมัติ

สหกรณ์ภาคเกษตรมีขอบเขตการดำเนินธุรกิจที่ชัดเจน มีรายการค้าที่เกิดขึ้นซ้ำ ๆ กันเป็นประจำทุกวัน เช่น การนำเงินสดไปฝากธนาคาร การเบิกเงินสดจากธนาคาร การซื้อ - ขาย สินค้า เป็นต้น จึงพบว่ามีรายการที่ต้องบันทึกบัญชีที่เหมือนกันทุกวันหลายรายการ ซึ่งปกติต้องมี การวิเคราะห์รายการแล้วจึงบันทึกที่สมุดบันทึกรายการขั้นต้น

สำหรับรายการที่เกิดขึ้นบ่อยๆ เช่นนี้สามารถนำเทคโนโลยีมาช่วยได้ โดยการ วิเคราะห์รายการและกำหนดคู่บัญชีเอาไว้ในโปรแกรม หลังจากนั้นเมื่อต้องการใช้งานผู้ใช้เพียงแต่ เรียกรายการดังกล่าวขึ้นมาระบุจำนวนเงินเท่านั้น รายการดังกล่าวนี้เรียกว่า "รายการอัตโนมัติ"

จุดควบคุมภายในระบบงาน

รหัสรายการอัตโนมัติถูกกำหนดโดยโปรแกรม เพื่อใช้อ้างอิงถึงรายการคู่บัญชีที่ ได้วิเคราะห์รายการเอาไว้ล่วงหน้า โดยผู้ใช้จะต้องกำหนดชื่อรายการอัตโนมัติสำหรับใช้ในการ เลือกรายการมาบันทึกให้สื่อความหมายมากที่สุด เพื่อช่วยให้การบันทึกข้อมูลตรงกับรายการที่ ต้องการและตรงตามสมุดรายวันขั้นต้นที่ต้องใช้บันทึก รหัสรายการอัตโนมัติ มีความยาว 6 หลัก ประกอบด้วยตัวอักษร 2 หลักและตัวเลข 4 หลัก

ตัวอักษร 2 หลัก หมายถึง ประเภทของสมุดรายวันขั้นต้นที่ใช้ในการบันทึก รายการ ดังนี้

AR หมายถึง รายการที่ต้องนำไปบันทึกในสมุดเงินสดรับ

AP หมายถึง รายการที่ต้องนำไปบันทึกในสมุดเงินสดจ่าย

AB หมายถึง รายการที่ต้องนำไปบันทึกในสมุดรายวันซื้อ

AS หมายถึง รายการที่ต้องนำไปบันทึกในสมุดรายวันขาย

AJ หมายถึง รายการที่ต้องนำไปบันทึกในสมุดรายวันทั่วไป

ส่วนตัวเลข 4 หลัก หมายถึง ลำดับที่ของรายการอัตโนมัติ ซึ่งโปรแกรมเป็นผู้

กำหนดทั้งในส่วนของตัวอักษรและลำดับที่ ดังปรากฏตามรูปที่ 4 - 26 รหัสรายการอัตโนมัติ

รแกรมระบ หรับสหกร Versior	ร พระเอรงโกและกระ เวลุมงาย เมษัญชีนยามประเภท สนักาคเกษสร ม 2 (Weß Edition)	สหกรณ์การเกษตร วันที่ทำการ	เพอเพียง จำกัด สำนักงานใ : 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 255
เยการขึ้นต้น ▶	ปัญชีแอกประเภทและระทรลอง > จาองานงยการเงิน > จาองานเมือการปรีหาร > จิดการระบบ > ออดยกมา กำหนครายการอัตโนมีดี เมื่อกลมูด สมูตะวินตรับ <mark>∨</mark>	ເ∳ເชື່ອນໂຍ¢ອ້ອນູຂ	• פארגיאנע
พัสรายการ	ชื่อรายการ	แก้ไข	ลบ
:0001	บันทึกถอนเงินจากธนาคารกรุงไทย - ออมทรัพย์	2	8
0002	บันทึกขายสินค้าเป็นเงินสด	2	8
0003	ນັ້ນກົກຮັບຕ່າຫຸ້ນແລະຕ່າອຮຽນແນ້ຍນແຮກເຫັ້າ	2	8
0004	บันทึกรับเงินฝากออมทรัพย์จากสมาชิก	2	8
0005	บันทึกรับค่าหุ้นจากสมาชิก	2	8
0006	บันทึกรับซำระหนี้จากลูกหนึ่งจินภู้ระยะปานกลาง	2	8
0007	บันทึกรับขำระหนี้จากลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นและลูกหนี้เงินกู้ระยะปานกลาง	2	83
8000	ขายผลิตภัณฑ์แปรรูปเป็นเงินสต	2	8
	เพิ่ม		
	รั <i>น(กรพระ) ม</i> ร <i>ับสามกร</i> Version ธการชั้นตัน) สีสรายการ 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1006 1007 1008	รันการมระบบบัญชันยกประเภท หรับสารการณ์ภาคเกษตร Version 2 (Web Edition) anneรันต่ม > มันูติแลกประเภทและอบทดลอะ > รายรามเบอการบัน > รายงามเมือการบริหาร > มัดการระบบ > ออดตกมา ภักรามการอักโนมีสิ เลือกสมุด สมุตรวินตครับ ♥ พัศรามการ ซื่อรายการ ชื่อรายการ ชื่อรายการ ชื่อรายการ ชื่อรายการ 1001 มันทึกความรับจากสุบาทเลิงประยะอางการหนี 1001 มันทึกรับจำรวันจากอยาทรัพย์จากสมาธิก 1003 มันทึกรับจำรามขึ้นสายตรมหรีงหนี 1006 มันทึกรับข้าระหนีจากลูกหนึ่งประยะปานกลาง 1006 มันทึกรับร่าระหนีจากลูกหนึ่งประยะปานกลาง 1008 บายแล็คภัณฑ์หน่ารรูปเป็นเวินสด	รังการสง5-2.00 ปัญชีงยุคมประเภท กรับสหการณ์การการการ Vergion 2 (Weß Edition) อาการจันล์ม , มัญจันแกประเททและระบทดลอะ , รายงานหาการเงิน , รายงานเมือการบริทาร , จัดการระบบ , ยอดอกมา , เรียนโยรร์อยุด มากรจันด์ม , มัญจันแกประเททและระบทดลอะ , รายงานหาการเงิน , รายงานเมือการบริทาร , จัดการระบบ , ยอดอกมา , เรียนโยรร์อยุด มากรจันด์ม , มัญจันและหรือ , รายงานหาการเงิน , รายงานเมือการบริทาร , จัดการระบบ , ยอดอกมา , เรียนโยรร์อยุด มารรรม , มารรรม , มารรม , มารรรม , มารรรม , มารรม , มารรรม , มารรม , มารร มารรม , มารรม , มาร มารรม , มารรม ,

รูปที่ 4 - 26 รหัสรายการอัตโนมัติ

ประโยชน์ของรายการอัตโนมัติ

 ลดเวลาในการวิเคราะห์รายการ การบันทึกบัญชีโดยระบบคอมพิวเตอร์นั้น ขั้นตอนที่ที่ใช้เวลามากที่สุดคือ ขั้นตอนการวิเคราะห์รายการค้า เพื่อกำหนดคู่บัญชีที่จะบันทึก ขั้นตอนนี้ต้องอาศัยนักบัญชีที่มีประสบการณ์ รายการอัตโนมัติจึงช่วยลดเวลาในการทำงานได้ อย่างมาก

2. ลดเวลาการบันทึกรายการ ในขั้นตอนการบันทึกรายการ มีหลายกิจกรรมที่ ต้องทำ ได้แก่ การเขียนคำอธิบายรายการ การค้นหารหัสบัญชีที่จะนำมาบันทึกรายการและต้อง ค้นหาทีละบัญชี ดังนั้นถ้าใบสำคัญ 1 ใบมีหลายบัญชีก็ต้องใช้เวลาในการค้นหามากขึ้น จากนั้น จึงมาระบุจำนวนเงิน การใช้รายการอัตโนมัติสามารถลดขั้นตอนการเขียนคำอธิบายรายการและ การค้นหารหัสบัญชี เพราะสิ่งที่มาพร้อมกับรายการอัตโนมัติคือ คำอธิบายรายการ และบัญชีที่ต้อง บันทึก ผู้ใช้ทำหน้าที่เพียงระบุจำนวนเงินเท่านั้น จะเห็นได้ว่าสามารถลดเวลาได้อย่างมาก

3. ลดภาระการจัดหานักบัญชีที่มีประสบการณ์ในการจัดทำบัญชี เป็นที่ยอมรับ ว่า นักบัญชีเป็นบุคลากรที่จำเป็นในหน่วยงาน แต่หาได้ยาก โดยเฉพาะในสหกรณ์ภาคเกษตรที่ ด้อยโอกาสในการจัดหานักบัญชีที่มีประสบการณ์ การใช้รายการอัตโนมัติจึงช่วยให้ผู้ที่ทำหน้าที่ ในการบันทึกรายการที่โปรแกรมระบบบัญชีสำหรับสหกรณ์ภาคเกษตรไม่จำเป็นต้องมีทักษะด้าน บัญชีมากนัก ก็สามารถจัดทำการบัญชีได้

หน้าจอการบันทึกรายการขั้นต้น การบันทึกสมุดรายวันขั้นต้น

ในขั้นตอนของการบันทึกบัญชีด้วยมือ สมุดรายวันขั้นต้นทำหน้าที่ในการจดบันทึก รายการตามเวลาที่เกิดรายการประจำวัน เมื่อสิ้นวันจึงจะสรุปยอดแล้วนำไปบันทึกรายการบัญชี แยกประเภทที่เกี่ยวข้องหรือที่เรียกว่า การผ่านรายการบัญชี (Posting) ซึ่งจะต้องใช้หลักการ บันทึกรายการตามหลักบัญชีคู่ แต่สำหรับการบันทึกบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ สมุดบันทึกรายการ ขั้นต้นนอกจากจะทำหน้าที่บันทึกรายละเอียดตามเวลาที่เกิดรายการแล้ว ยังเป็นแหล่งข้อมูล สำหรับการจัดหมวดหมู่รายการเพื่อสรุปเป็นบัญชีแยกประเภทโดยไม่ต้องทำการผ่านรายการ ดังนั้น เพื่อความถูกต้องของการทำงานในระบบหลักการบัญชีคู่จึงจำเป็นต้องนำมาใช้ตั้งแต่การ บันทึกรายการในสมุดรายวันขั้นต้น

สมุดรายวันขั้นต้นที่ใช้ในการบันทึกรายการมีทั้งสิ้น 5 เล่ม ดังนี้

1.	สมุดเงินสดรับ	สำหรับบันทึกรายการรับเงินทุกชนิด ซึ่งมีผลที่จะต้องบันทึก
		บัญชีเงินสดในมือด้าน "เดบิต"
2.	สมุดเงินสดจ่าย	สำหรับบันทึกรายการจ่ายเงินทุกชนิด ซึ่งมีผลที่จะต้อง
		บันทึกบัญชีเงินสดด้าน "เครดิต"
3.	สมุดรายวันซื้อ	สำหรับบันทึกรายการซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อ
4.	สมุดรายวันขาย	สำหรับบันทึกรายการขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ

 สมุดรายวันทั่วไป สำหรับบันทึกรายการที่ไม่สามารถบันทึกในสมุดรายวัน ขั้นต้นที่กล่าวมาแล้วได้

สำหรับใบสำคัญซึ่งเป็นเอกสารที่ใช้ประกอบการบันทึกรายการแต่ละรายการในสมุด แต่ละเล่ม มีข้อกำหนดในรายละเอียด ดังนี้

- 1. อักษรย่อของใบสำคัญแต่ละประเภท กำหนดไว้ ดังนี้
 - RV หมายถึง ใบสำคัญที่ใช้ประกอบการบันทึกรายการในสมุดเงินสดรับ
 - PV หมายถึง ใบสำคัญที่ใช้ประกอบการบันทึกรายการในสมุดเงินสดจ่าย
 - BV หมายถึง ใบสำคัญที่ใช้ประกอบการบันทึกรายการในสมุดรายวันซื้อ
 - SV หมายถึง ใบสำคัญที่ใช้ประกอบการบันทึกรายการในสมุดรายวันขาย
 - JV หมายถึง ใบสำคัญที่ใช้ประกอบการบันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไป
 - CV หมายถึง ใบสำคัญที่ใช้ประกอบการบันทึกรายการปรับปรุงหลังปิดบัญชี
- 2. เลขที่ใบสำคัญมีทั้งหมด 10 หลัก มีความหมาย ดังนี้

หลักที่ 1 - 2 หมายถึง อักษรย่อของใบสำคัญ

- หลักที่ 3 4 หมายถึง ปี พ.ศ. ของวันทำการจำนวน 2 หลัก
- หลักที่ 5 6 หมายถึง เดือนของวันทำการจำนวน 2 หลัก
- หลักที่ 7 10 หมายถึง ลำดับของใบสำคัญโดยจะเริ่มต้น running ใหม่ในแต่ละ เดือน

จุดควบคุมภายในระบบงาน

(1) เลขที่ใบสำคัญกำหนดโดยโปรแกรม (Auto Running Number)

เลขที่ใบสำคัญเป็นหลักฐานสำคัญที่จะใช้ในการติดตามตรวจสอบรายการ รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการควบคุมความครบถ้วนของข้อมูล ดังนั้น จุดควบคุมที่นำมาใช้กับเลขที่ ใบสำคัญจะต้องเป็นจุดควบคุมที่เข้มงวดที่สุด คือ การให้เลขที่โดยโปรแกรม เป็นการประกันว่าจะ ไม่มีผู้ใช้รายใดที่จะเข้ามาแทรกแซงการกำหนดเลขที่ได้ โดยมีหลักการกำหนดเลขที่ดังนี้

- หลักที่ 1 2 อักษรย่อกำกับรายการจะเกิดขึ้นตามสมุดที่ใช้บันทึก เช่น
 อักษรย่อใบสำคัญเป็น RV เมื่อบันทึกรายการใช้สมุดเงินสดรับ
- (1.2) หลักที่ 3 4 ปี พ.ศ. ได้จากปีของวันทำการที่บันทึกรายการ
 ตัวอย่างเช่น ปี 2551 โปรแกรมจะนำมากำหนดเลขที่ใบสำคัญเป็น "51"
- (1.3) หลักที่ 5 6 ได้จากเดือนของวันทำการที่บันทึกรายการ ตัวอย่างเช่น
 เดือนมีนาคม โปรแกรมจะนำมากำหนดเลขที่ใบสำคัญเป็น "03"
- (1.4) หลักที่ 7 10 ได้จากการเรียงลำดับเลขที่ใบสำคัญในเดือนนั้น ๆ

ตัวอย่างเช่น เลขที่ RV 51030018 หมายถึงใบสำคัญในสมุดเงินสดรับลำดับที่ 18 ของเดือนมีนาคม ปี พ.ศ. 2551 ลำดับที่ 18 เกิดจากการให้เลขที่แบบ Auto Running Number ที่ โปรแกรมจะตรวจสอบว่าเลขที่ใบสำคัญรับใบสุดท้ายที่บันทึกแล้วคือลำดับที่ 17 จะนำมาใช้ในการ กำหนดเลขที่ใบสำคัญรับใบใหม่โดยการบวกอีก 1 จึงได้เลขที่ 18 ด้วยหลักการนี้จึงให้ความมั่นใจ ว่าเลขที่ใบสำคัญจะไม่ขาดหายและซ้ำซ้อน โดยโปรแกรมจะแสดงเลขที่ใบสำคัญโดยอัตโนมัติไว้ บนหน้าจอมุมบนขวา ดังปรากฏตามรูปที่ 4 - 27 การกำหนดเลขที่ใบสำคัญ

Itware Center	โปรแกรมระ สาหรับสหก	บบบัญชีแยกประเภท อรณ์ภาคเกษตร			สา	หกรณ์การเกษตรพ	เอเพียง จำกัด สำนั	กงานใ
	Versie	n 2 (Web Edition)				วันที่ทำการ 3	28 กุมภาพันธ์ พ.ศ	. 255
เล้ก ▶ การบัน	ทึกรายการขั้นต้น 🕨	บัญชิแยกประเภทและงบทดลอง 🛛	รายงานงบการเงิน ▶	รายงานเพื่อการบริหาร 🕨	จัดการระบบ ▶ ยอดยกมา ▶	เชื่อมโยงข้อมูล 🕨	ออกจากระบบ	
			લગ્	คเงินสตรับ			เลขที่ RV5002	0001
			[เลือก:	รายการอัตโนมัติ]				
ค่ำอธิบายรายกา	s [
รายการบัญชี								
					จำนวนเงิน	บาท	เพิ่มรายการ	
เลือกรายการจาก	เผิงปัญชี]							
รพัสธุรกิจ	รพัสบัญชี		รายการ		เคบิท	เตรติต	ແກ້ໄข/ລນ	^
			lán	งบข้อมูล				
							0.00	×
				n	N U.UU		0.00	

รูปที่ 4 - 27 การกำหนดเลขที่ใบสำคัญ

(2) กำหนดให้ทุกรายการต้องมีคำอธิบายรายการ

ด้วยธรรมชาติของระบบงานคอมพิวเตอร์ที่ไม่สามารถติดตามรายการได้อย่าง ต่อเนื่องเหมือนเช่นกรณีการบันทึกรายการด้วยมือ ดังนั้น การสร้างความชัดเจนของข้อมูลจึงเป็น สิ่งที่จำเป็นมากกว่า คำอธิบายรายการเป็นข้อมูลที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะบอกได้ว่าการบันทึก รายการนี้เกิดจากเหตุการณ์ใดและจะถูกนำไปใช้กำกับรายการตลอดเวลาไม่ว่าจะเรียกดูข้อมูลใน มิติใด เช่น การรียกดูในรูปของบัญชีแยกประเภท หรือการเรียกดูสมุดบันทึกรายการขั้นตัน เป็นต้น โปรแกรมจึงบังคับให้ผู้ใช้จะต้องบันทึกอธิบายรายการ หากผู้ใช้ไม่บันทึกคำอธิบาย รายการแล้วจะยืนยันการนำข้อมูลเข้า โปรแกรมจะแจ้งเตือนให้บันทึกคำอธิบายรายการก่อน ดัง ปรากฏตามรูปที่ 4 - 28 แจ้งให้บันทึกคำอธิบายรายการ

(3) รหัสบัญชีต้องเลือกจากฐานข้อมูล

การบันทึกรายการในสมุดขั้นต้น จะต้องระบุบัญชีที่ต้องการบันทึก ซึ่งได้จาก การวิเคราะห์รายการค้า หากผู้ใช้ระบุบัญชีที่ไม่ตรงหรือไม่มีในฐานข้อมูลจะมีผลให้การประมวลผล ผิดพลาด ดังนั้น เพื่อป้องกันข้อผิดพลาดจึงไม่อนุญาตให้ผู้ใช้ระบุบัญชีโดยการบันทึกรหัสบัญชีเอง แต่ให้เลือกจากฐานข้อมูลเท่านั้น

CAD_GL version 2 (Web Edition)	- Microsoft Internet Explorer บบัญชีแยกประเภท		สพกรณ์การเก	บตรพอเพียง จำกัด สำนีกงานใหญ่
Version	2 (Web Edition)		วันที่ทำ	าการ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2550
เลหลัก ▸ การบันทึกรายการขั้นต้น ▸ ง	ญชินยกประเภทและงบทดลอง 🕨 รายงา	นงบการเงิน 🕨 รายงานเพื่อการบริหาร 🕨 จัดกา	รระบบ 🕨 ยอดยกมา 🕨 เชื่อมโยงซ์ส	มมูล 🕨 ออกจากระบบ
		สมุคเงินสครับ		เลขที่ RV50020001
		[เลือกรายการอัคโนมัติ]		
ต้าอธิบายรายการ				
ระยะการบุญช 0201 - 41-01-10 [เลือกรายการจากฝังบัญชี]	02 เตอกเบี้ยรับจากเงินให้กู้ระยะสิ้น - ค้าง	Microsoft Internet Explorer 🔀 รับ 🚺 กรุณามีอน "ศาอธิบายรายการ"	มแจน 500	บาท เพิ่มรายการ
รทัสธุรกิจ รทัสบัญชี	ราย		เคมิท เคร	ติด แก้ไข/ลบ 🔦
		เมพบออมีพ		
		RCS	0.00	0.00
		บันทึกรายการ ยกเลิก		<u> </u>
	Copyright - 2007 I	by Cooperative Auditing Department		

รูปที่ 4 - 28 แจ้งให้บันทึกคำอธิบายรายการ

(4) ตรวจสอบการบันทึกบัญชีตามหลักบัญชีคู่

การบันทึกบัญชีโดยต้องปฏิบัติตามหลักการบัญชีคู่ ที่ว่า "ทุกๆเดบิตจะต้อง เครดิตด้วยจำนวนที่เท่ากัน หรือทุกๆเครดิตต้องเดบิตด้วยจำนวนที่เท่าๆ กัน" เป็นหลักที่สำคัญ อย่างมาก ดังนั้นจุดควบคุมจะต้องเข้มงวดที่สุด โดยกำหนดไว้ในโปรแกรม ให้มีการตรวจสอบ ข้อมูลก่อนที่จะรับเข้าฐานข้อมูล ว่าผลรวมจำนวนเงินที่นำเข้าด้านเดบิตต้องเท่ากับผลรวมจำนวน เงินด้านเครดิตเสมอ ดังนี้

(4.1) ตรวจสอบการบันทึกบัญชีตามหลักบัญชีคู่ในสมุดเงินสดรับ - จ่าย

รายการที่บันทึกในสมุดเงินสดรับนั้น จะต้องบันทึกบัญชีด้านเดบิตของบัญชี เงินสดในมือและเครดิตบัญชีที่เกี่ยวข้อง เช่น ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้น เป็นต้น ในทางตรงกันข้ามการ บันทึกบัญชีในสุดเงินสดจ่าย จะต้องบันทึกรายการด้านเครดิตของบัญชีเงินสดในมือเสมอ แล้ว

เดบิตบัญชีที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ด้วยหลักการเรื่องนี้จึงสามารถนำมาเป็นจุดควบคุมได้โดย (4.1.1) ให้ผู้ใช้ระบุบัญชีด้านตรงข้ามกับเงินสดในมือด้านเดียว คือบันทึก เฉพาะบัญชีที่จับคู่กับบัญชีเงินสดในมือเท่านั้น และไม่อนุญาตให้ผู้ใช้เลือกบัญชีเงินสดในมือมา บันทึก ดังปรากฏตามรูปที่ 4 - 29 การระบุบัญชีในสมุดเงินสดรับ

CAD_GL versio	n 2 (Web Editi	on) - Microsoft Internet Explo	rer				
Software Call	โปรแกรมระ สาหรับสหเ	ะบบบัญชีแยกประเภท กรณ์ภาคเกษตร		3	เหกรณ์การเกษตรง	เอเพียง จำกัด สำนั	างานใหญ่
	Versie	on 2 (Web Edition)			วันที่ทำการ	28 กุมภาพันธ์ พ.ศ	2550
រູລາເລັກ 🕨 ກາຈນຳ	แท็กรายการขั้นต้น	🕨 บัญชีแขกประเภทและงบทดลอง 🕨	รายงานงบการเงิน 🕨 รายงานเพื่อการบริหาร 🕨	จัดการระบบ ▶ ยอดยกมา	• ເชື່ອນໂປເຫັວນູລ 🕨	ออกจากระบบ	
			สมุคเงินสครับ			เลขที่ RV5002	0001
			[เลือกรายการอัตโนมัติ]				
ต่ำอธิบายรายกา	ร รับชำระลูกหนี้เงิ	นกู้ระยะสั้นข้อมูลดอกเบี้ยค้างรับ					
รายการบัญชี							
E	0101-11-05	-20-01 เลูกหนึ่เงินกู้ระยะสั้น		จำนวนเงิน	2000 _{มาท}	เพิ่มรายการ	
โกษอบงายบางงา	บสงมณิมไ						
รพัสธุรกิจ	รหัสบัญชี		รายการ	เตบิต	เครติต	แก้ไข/ลบ	~
			ไม่พบข้อมูล				
			*	ли ПП	n	0.00	2
					9 ₁		
			ปันทึกรายการ ยกเลิก	ſ			
		Convictor	2007 hu Cooporativo Auditing Dopartm	ent.			

รูปที่ 4 - 29 การระบุบัญชีในสมุดเงินสดรับ

(4.1.2) โปรแกรมจะทำการบันทึกบัญชีเงินสดในมือเอง ส่วนจะบันทึกบัญชี ด้านใดนั้นโปรแกรมจะตรวจสอบได้จากสมุดที่ใช้ในการบันทึกว่าเป็นสมุดเงินสดรับหรือสมุดเงินสด จ่าย ดังปรากฏตามรูปที่ 4 - 30 การบันทึกบัญชีเงินสดในมือโดยโปรแกรม

	ion 2 (Web Editi	on) - Microsoft Internet Explorer				
offware cent	โปรแกรมระ สาหรับสหเ Versi	ะบบบัญชีแยกประเภท กรณ์ภาคเกษตร on 2 (Web Edition)	ана	รณ์การเกษตรพอเพียง วันที่ทำการ 28 กุม.	ม จำกัด สำนัก ภาพันธ์ พ.ศ.	งามไห 2550
มหลัก ⊁ การ	บันทึกรายการขั้นต้น	> ปัญชิแยกประเภทและงบทดลอง ▶ รายงานงบการเงิน ▶ รายงานเพื่อการบริหาร ▶ ลั	ดการระบบ 🕨 ยอดยกมา 🕨 เ	ชื่อมโยงข้อมูล ▶ ออก	ຈາກຈະນນ	
		สมุดเงินสตรับ		នោះ	ะศ์ RV50020	001
		[เลือกรายการอัคโนมัติ]				
ด้าลสิบายราย	การ รับขำระลูกหนี้เงิ	นกัระยะสั้นหรือตอกเบี้ยต้างรับ	2			
รายการบัญชี	113					
Ę			ล้านวงแม้น	1000	เพิ่มรายการ	
[เลือกรายการ	จากผังบัญชี]					
	รหัสบัญชี	รายการ	เตบิต	เครลิต	แก้ไข/ลบ	^
2010122114	0.0000000000					
รทสธุรกจ 0101	11-01-10-01	เงินสุดในมือ	2,000.00			
0101 0101	11-01-10-01	เงินสดในมือ ลูกหนี้เงิน)ู้ระยะสั้น	2,000.00	2,000.00	2 3	
งหละงาง 0101 0101	11-01-10-01 11-05-20-01	เงินสะในมือ ลูกหนึ่งินกู้ระยะสั้น	2,000.00	2,000.00	2 8	
รหละุมาง 0101 0101	11-01-10-01	เงินสดในมือ ลูกหนึ่งินกู้ระยะสิ้น	2,000.00	2,000.00	2 3	
979462914 0101 0101	11-01-10-01	เงินสดในมือ ลูกหนึ่งหฏัระยะสัน รวม	2,000.00	2,000.00	0	
รรณสุรุงา4 0101 0101	11-01-10-01	เงินสดในมือ ลูกทน์เงินกู้ระยะสัน รวม	2,000.00	2,000.00	0	
รรณรุรสา4 0101 0101	11-01-10-01	เงินสถในมือ ลูกหนิ้งน[ระยะสั้น รวม บันร์กรายการ ยกผิก	2,000.00	2,000.00	0	

รูปที่ 4 - 30 การบันทึกบัญชีเงินสดในมือโดยโปรแกรม

(4.2) ตรวจสอบการบันทึกบัญชีตามหลักบัญชีคู่ในสมุดรายวันซื้อ สมุด รายวันขาย และสมุดรายวันทั่วไป

การบันทึกรายการในสมุดรายวันซื้อ สมุดรายวันขาย และสมุดรายวันทั่วไป มีลักษณะเหมือนกัน คือ ผู้ใช้ต้องระบุบัญชีที่จะบันทึกด้านเดบิตกับเครดิตด้วยตนเอง โปรแกรมไม่ อาจทราบได้ว่าผู้ใช้จะบันทึกบัญชีอะไรบ้างในด้านใด ซึ่งแตกต่างไปจากการบันทึกรายการในสมุด เงินสดรับและสมุดเงินสดจ่าย จึงกำหนดจุดควบคุม ดังนี้

(4.2.1) ช่วยวิเคราะห์รายการโดยโปรแกรม

เนื่องจากผู้ใช้ต้องระบุเองว่าบัญชีที่เลือกขึ้นมานั้นจะบันทึกบัญชี ด้านใดระหว่างเดบิตกับเครดิต จึงมีโอกาสที่จะบันทึกบัญชีผิดด้านได้ เพื่อช่วยเหลือผู้ใช้จึง กำหนดให้โปรแกรมทำการตรวจสอบรหัสบัญชี กับ Nature ของบัญชีนั้น ๆ แล้วนำมากำหนดค่า ตั้งต้น (Default) ด้านที่จะบันทึกบัญชีให้ เช่น ผู้ใช้ระบุ รหัสบัญชี 11-06-20-04 บัญชีลูกหนี้การค้า -ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย โปรแกรมจะกำหนดค่าตั้งต้นของการบันทึกบัญชีให้ไว้ที่ด้านเดบิต ทั้งนี้เนื่องจากโอกาสที่จะบันทึกบัญชีด้านเดียวกับ Nature บัญชี นั้นมีโอกาสมากกว่าการบันทึก บัญชีด้านตรงกันข้ามกับ Nature ของบัญชีนั้น ๆ ดังปรากฏตามรูปที่ 4 - 31 ช่วยวิเคราะห์รายการ โดยโปรแกรม

โปรแกรมระบบบ่ สาหรับสหกรณ์	ญชีแยกประเภท กาดเกษตร		สหกรณ์การเกษตรพอเ	พียง จำกัด สำนักงานใหล
Version 2	(Web Edition)	-	วันที่ทำการ 28	กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2550
ุลหลัก ▶ การบันทึกรายการขั้นต้น ▶ บัญชิ	แขกประเภทและงบทดลอง 🕨 รายงานงบการเงิน 🕨 รายงานเพื่อการบริเ	ทาร ነ จัดการระบบ) ขอดขกมา	▶ เชื่อมโยงข้อมูล ▶ ส	อกจากระบบ
	สมุครายวันชาย			เลขที่ SV50020001
	[เลือกรายการอัตโนมัติ]			
าอฮิบายรายการ ขายสินค้าเป็นเงินเชื้อ				
ายการบัญชี				
0101-11-06-20-04 : ลูกหนี้ ลือกรายการจากผังบัญชี]	าารศ้า-ธุรกิจจัดหาสินด้ามาจำหน่าย	 เดบิต เดรดิต จำนวนเงิน 	บาท เพิ่ม	รายการ
าดับ รหัสธุรกิจ รหัสบัญชี	รายการ	เตบิต	เครติท	แก้ไข / ลบ
	233 2	N 0.00	0.00	
	บันทึกรายการ ยก	ແລັກ		

รูปที่ 4 - 31 ช่วยวิเคราะห์รายการโดยโปรแกรม

(4.2.2) ใช้สีแดงส่งสัญญาณเดือน

โปรแกรมจะแสดงยอดรวมด้านเดบิตกับเครดิตทุกครั้งที่มีการเลือก บัญชีและบันทึกจำนวนเงินใหม่ให้ผู้ใช้ได้เห็นอย่างเด่นชัด กรณีที่ยอดรวมด้านเดบิตยังไม่เท่ากับ ยอดรวมด้านเครดิตจะแสดงโดยใช้สีแดงเพื่อส่งสัญญาณเตือนให้ผู้ใช้ได้ทราบอย่างชัดแจ้ง ดัง ปรากฏตามรูปที่ 4 - 32 ใช้สีแดงส่งสัญญาณเตือน

Softwa	50 FL	ไรแกรมระบ เหรับสหกร	บบัญชีแยกประเภท ณีกาคเกษตร		สหกรณ์การเกษตรพอเพีย	ยง จำกัด สำนักงานไหลุ
រុនអតិក	 การบันทึก 	version รายการขั้นต้น ▶ 1	2 (Wee Califor) วัญชินยกประเภทและงบทคลอง ≻ รายงานงบการเงิน ≻ รายงานเพื่อการบริทา	าร ▶ จัดการระบบ ▶ ขอดขกมา	วนททาการ 28 ลู: ▶ เชื่อมโยงข้อมูล ▶ ออ	กลากระบบ
			สมุตรายวันชาย [เลือกรายการอัตโนมัติ]		Â	เลขที่ SV50020001
าอธิบาย	รายการ ขายสิ่ง	เค้าเป็นเงินเชื่อ	2 (80)			
ายการเ	ល្ខៃទី					
เลือกราย	(E) การจากผังบัญร์	3]		 ๑ เดบิต ๅ เดรติท จำนวนเงิน 	บาท เพิ่มรายการ	
ก่าดับ	গ্ দাঁরচ্ <i>য</i> ীব	รหัสบัญชี	รายการ	เตบิต	เครติต	แก้ไข / ลบ
1	0101	11-06-20-04	ลูกหนี้การต้า-ธุรกิจจัดหาสินด้ามาจำหน่าย	7,490.00		2 3
2	0301	42-01-50-02	ขายวัสดุอุปกรณ์ - ขายเชื่อ		7,000.00	2 3
			รวม	7,490.00	7,000.00	
			บันทึกรายการ ยกเลื	in		

รูปที่ 4 - 32 ใช้สีแดงส่งสัญญาณเตือน

(4.2.3) ไม่รับบันทึกรายการที่มียอดเดบิตไม่เท่ากับเครดิต

แม้ว่าจะได้ส่งสัญญาณเตือนตามที่กล่าวแล้วผู้ใช้ยังยืนยันที่จะนำ

ข้อมูลเข้าโดยกดปุ่มบันทึกรายการ โปรแกรมจะแจ้งให้ผู้ใช้ทราบว่า จำนวนเงินเดบิตไม่เท่ากับ จำนวนเงิน เครดิต พร้อมแสดงยอดรวมของแต่ละด้านให้ผู้ใช้เห็น และโปรแกรมจะไม่รับข้อมูลเข้า ฐานข้อมูล ดังปรากฏตามรูปที่ 4 - 33 ไม่รับบันทึกรายการที่มียอดเดบิตไม่เท่ากับยอดเครดิต

A CONTRACT	 ໂ ສໍາ ຄາຮນັນທິດ 	ไรแกรมระบ เหร็บสหกร Version	- Merosore internet Explorer นี้ภาคเกษตร 2 (Web Edition) วีนุยันตาประเภทและเขาตลออ) ตาอานะบารเงิน) ตาอานเพื่อการบริหาร	 รัดการระบบ > ยอดขณะ 	สหกรณ์การเกษครพยเพื วันที่ที่าการ 28 กุ) เอื่อมโยงช่อมูล ▶ อเ	ยง จำกัด สำนีกงานใหญ่ เมภาพื้นธ์ พ.ศ. 2550 อกจากระบบ
			สมูครายวันชาย [เลื้อกรายกระดีคโมมัติ]			เลขที่ SV50020001
จ้าอธิบาย	รายการ ขายสิ่ง	แค้าเป็นเงินเชื่อ				
[เลือกราย ลำคับ	เสียง เการจากผังบัญร์ รหัสธุรกิจ	5] รพัสบัญชี	Microsoft Internet Explorer	(000.00) กรุณาตรวจสอบ	มาท เพิ่มรายกา เครดิท	ະ ແກ້ໄປ / ລນ
1	0101	11-06-20-04	ลูกหนี้การค้า-ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	7,490.00		2 3
2	0301	42-01-50-02	ขายวัสดุอุปกรณ์ - ขายเชื่อ		7,000.00	2 3
			14C8	7,490.00	7,000.00	
			บังทึกรายการ ยกผิด			

รูปที่ 4 - 33 ไม่รับบันทึกรายการที่มียอดเดบิตไม่เท่ากับยอดเครดิต

(4.3) ควบคุมการแก้ไขรายการที่ได้มีการบันทึกบัญชีแล้ว

การแก้ไขรายการบัญชีที่โปรแกรมรับเข้าฐานข้อมูลแล้วสามารถดำเนินการ แก้ไขได้ตามหลักการต่อไปนี้

(4.3.1) การแก้ไขได้ภายในวัน คือ แก้ไขได้เฉพาะในวันที่เดียวกับวัน บันทึกรายการ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ถ้าผู้ใช้ตรวจพบข้อผิดพลาดภายในวันที่ทำการบันทึก รายการยังสามารถแก้ไขได้ทั้งคำอธิบายรายการ รหัสบัญชี และจำนวนเงิน แต่ไม่อนุญาตให้แก้ไข เลขที่ใบสำคัญ โดยจะมีปุ่มแก้ไขไว้ให้ผู้ใช้สามารถดำเนินการได้ ดังปรากฏตามรูปที่ 4 - 34 การ แก้ไขรายการภายในวันทำการ

CAD_GL	version 2	(Web Edition)	- Microsoft Inter	net Explorer				
PO Software	্য বা	ไรแกรมระบ เหรับสหกร Version	บบัญชีแยกประ ณ์ภาคเกษตร 2 (Web Edite	:(<i>I</i>)			สหกรณ์การเกษตรพอเพี วันที่ทำการ 28 เ	เยง จำกัด สำนักงานใหญ่ วุมภาพันธ์ พ.ศ. 2550
อมูลหลัก	การบันทึกเ	รายการขั้นต้น 🕨	ມັດເອີແຍກປະະເภทແລະຄ	บทดลอง 🕨 รายงานงบการเงิน	 รายงานเพื่อการบริหา 	าร 🕨 จัดการระบบ 🕨 ยอดยกม	า ▶ เชื่อมโยงข้อมูล ▶ อเ	อกรากระบบ
	การบันทึก รายงาน	เรายการ ▶ สมุดเ	งินสตรับ ► งินสตจ่าย ► ายวันชื่อ ► ายวันขาย ► เพื่	เพื่ เพื่ มรายการสมุดรายวันขาย	ล์มูครายวันชาย อกรายการอัตโนมัติ]			เลขที่ SV50020001
คำอธิบายร รายการจัก	ายการ ชายสน	มาแบนเง่นเร สมุดร บันทึก	ายวนทวไป • <u>แล้</u> เสินด้าดงเหลือ	เไข/ยกเล็กสมุดรายวันขาย				
[เลือกรายก	(E) การจากผังบัญร์	บันทึ <i>ร</i> ปรับป	าจากงบทดลอง ▶ รุงหลังปิดบัญชิ ▶			 เตบิต เตรติต ล้านวนเงิน 	บาท เพิ่มรายกา	15
ລຳຄັນ	รหัสธุรกิจ	รทัสบัญชี		รายการ		เตบิต	เกรติต	แก้ไข / ลบ
1	0101	11-06-20-04	ลูกหนี้การค้า-ธุรกิจจัด	หาสินด้ามาจำหน่าย		7,490.00		2 3
2	0301	42-01-50-02	ขายวัสดุอุปกรณ์ -	ขายเชื่อ			7,000.00	2 3
3	0101	21-99-70-02	ภาษีขาย				490.00	2 3
					รวม	7,490.00	7,490.00	
				มันทักราย	การ ยกเลื	in .		
			Co ns	opyright - 2007 by Coope มทรวจบัญชีสหกรณ์ 12 ถนนกรุ	erative Auditing Dep งเกษม แขวงวัดสามพระย	artment ทางทพระนกรกรุงเทพฯ 10200		

รูปที่ 4 - 34 การแก้ไขรายการภายในวันทำการ

(4.3.2) ไม่อนุญาตให้แก้ไขรายการข้ามวัน กล่าวคือ หากตรวจพบ ข้อผิดพลาดเมื่อได้ปิดวันทำการเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โปรแกรมจะไม่ยอมให้ผู้ใช้สามารถแก้ไขได้ โดยการไม่แสดงรายการที่ได้บันทึกไว้ก่อนวันทำการปัจจุบันขึ้นมาให้ได้เห็น และไม่มีปุ่ม ดำเนินการใด ๆ ที่ผู้ใช้จะสามารถดำเนินการได้ ดังนั้น กรณีที่พบข้อผิดพลาดภายหลังจากปิดวัน ทำการแล้วจะต้องดำเนินการตามหลักการบัญชี คือ ต้องทำการบันทึกรายการปรับปรุงเท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อมิให้มีการแก้ไขข้อมูลย้อนหลังได้ ดังปรากฏตามรูปที่ 4 - 35 การแก้ไขรายการข้ามวัน ทำการ

CAD_GL v	version 2 (Web E	dition) - Microsoft Ir	nternet Explorer					
Contractor of	โปรแกรม สาหรับส Vei	พระบบบัญชีแยกบ เหกรณ์ภาคเกษอ sion 2 (Web Ec	Jระเภท าร (ition)		สหกรณ์ จุ	์การเกษตร วันที่ทำการ	พอเพียง จำกัด 28 กุมภาพันธ์	สำนักงานไหญ่ พ.ศ. 2550
	การบันทึกรายการ ► รายงาน ►	สมุดเงินสดรับ ▶ สมุดเงินสดรับ ▶ สมุดเงินสดจ่าย ▶	51:	ยการสมุดายวันชาย				
เลขที่	วันที่ทำการ	สมุดรายวันขาย 🕨	เพิ่มรายการสมุดรายวันขาย]	จำนวนเงิน	ดูข้อมูล	แก้ไขข้อมูล	ลบข้อมูล
SV500200	01 28/02/2550	สมุดรายวันทั่วไป ▶	แก้ไข/ยกเล็กสมุดรายวันขาย		7,490.00	ดข้อมูล		
		บันทึกราครบหลอยง ▶ ปริบประทธ์งบิตมัญชิ ▶						
		1	Copyright - 2007 by Coop กรมทรวจบัญชีสหกรณ์ 12 ถนนก	erative Auditing Department รุงเกษม แขวงวัดสามพระยา เขตพระ	t เหลร กรุงเทพฯ 10200			>

รูปที่ 4 - 35 การแก้ไขรายการข้ามวันทำการ

การบันทึกสินค้าคงเหลือ

รายการสินค้าคงเหลือเป็นรายการที่มีขั้นตอนการบันทึกบัญชีแตกต่างจากข้อมูลอื่น ๆ ในกระบวนการจัดทำงบการเงินหากเป็นการจัดทำงบการเงินของธุรกิจที่มีสินค้าคงเหลือย่อมต้อง ใช้นักบัญชีที่มีประสบการณ์มากจึงจะสามารถจัดทำได้อย่างถูกต้อง กรณีการจัดทำบัญชีด้วย คอมพิวเตอร์ก็เช่นเดียวกัน รายการสินค้าคงเหลือปลายงวดมีข้อยุ่งยากในการออกแบบในหลาย ประเด็น ดังนี้

 สินค้าคงเหลือปลายงวดตามคำนิยามแล้วถือเป็นสินทรัพย์ แต่ต้องแสดงรายการ ทั้งในงบดุลและงบกำไรขาดทุน ในการจัดทำงบการเงินโดยทั่วไปมีข้อกำหนดที่ชัดเจนว่า บัญชี หมวด 1 สินทรัพย์ หมวด 2 หนี้สินและหมวด 3 ทุน จะแสดงอยู่ในงบดุล สำหรับบัญชีหมวด 4 รายได้และหมวด 5 ค่าใช้จ่ายจะแสดงในงบกำไรขาดทุน (งบตันทุนขาย/ตันทุนการผลิต) การออกแบบ ระบบงานคอมพิวเตอร์รายการสินค้าคงเหลือปลายงวดเป็นข้อยกเว้นของกฎเกณฑ์ในการจัดทำ งบการเงิน และต้องออกแบบกฎเกณฑ์เป็นการเฉพาะเพื่อให้สามารถแสดงรายการได้ตาม มาตรฐานงบการเงิน

 ในกระบวนการบันทึกบัญชีด้วยมือ การบันทึกสินค้าคงเหลือปลายงวดเป็น กระบวนการปิดบัญชีเพื่อจัดทำงบการเงิน นั่นคือการจัดทำงบการเงินถูกผูกติดกับการบันทึก ปิดบัญชี แต่ในระบบงานคอมพิวเตอร์มิได้เป็นเช่นนั้น กล่าวคือ กระบวนการปิดบัญชีคือการโอน ปิดบัญชีหมวด 4 รายได้และหมวด 5 ค่าใช้จ่ายเข้าบัญชีหมวด 3 ทุน และเป็นการเปลี่ยนรอบบัญชี ไปอยู่รอบบัญชีปีใหม่ ส่วนการจัดทำงบการเงินนั้นเป็นกระบวนการออกรายงานที่สร้างเป็นคำสั่ง ไว้ในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้ผู้ใช้สามารถเรียกดูได้เมื่อต้องการ ดังนั้น ในการจัดทำบัญชีด้วย ทั้งสองประเด็นดังกล่าวจึงเป็นข้อพิจารณาที่เป็นสาระสำคัญในการออกแบบระบบงาน คอมพิวเตอร์ทั้งกระบวนการนำเข้า การประมวลผล และการนำเสนอข้อมูล

การออกแบบการหำเข้าข้อมูลสินค้าคงเหลือ

การบันทึกสินค้าคงเหลือสิ้นงวดเป็นการปรับปรุงข้อมูลสินค้าคงเหลือเพื่อให้ งบการเงินสะท้อนข้อมูลที่ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด ยกตัวอย่างเช่น ถ้าสหกรณ์ต้องการทราบ ผลการดำเนินการเป็นรายวันก็จำเป็นที่จะต้องทราบยอดสินค้าคงเหลือเพื่อปรับปรุงยอดสินค้า คงเหลือทุกสิ้นวัน เป็นต้น จึงออกแบบโดยแยกหน้าจอบันทึกรายการสินค้าคงเหลือสิ้นงวดออก จากการบันทึกบัญชีตามปกติ ดังปรากฏตามรูปที่ 4 - 36 หน้าจอบันทึกสินค้าคงเหลือ อย่างไร ก็ตาม การบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือสิ้นงวดยังคงมีอยู่โดยให้รวมอยู่ในกระบวนการปิดบัญชี ซึ่ง เกิดขึ้นปีละครั้ง สำหรับบัญชีสินค้าคงเหลือที่ปรากฏในผังบัญชีนั้นกำหนดคุณสมบัติให้เป็นบัญชี สินค้าคงเหลือต้นงวด

						~		เลือกธุรกิจข่อย	สินค้าคงเหลือ	🎝 บันทึกสิ
	ตัวปุ่ย	ว่างผลิต เสื่อมชำรุต	สินค้าระห ปกติ	าบ เสื่อมชำรุต	วัตถุง ปกติ	เร็จรูป เสือมชำรุค	สินค้าลำ ปกฑิ	วันที่ตรวจนับ	ชื่อธุรกิจ	รทัสธุรกิจ
r c	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	29,483.85	31/03/2550	สินค้าประเภทการเกษตร	0301
r c	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	62,570.00	31/03/2550	สินค้าประเภทน้ำมัน	0302
r c	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	8,500.00	31/03/2550	สินค้าทั่วไป	0303
2	0.00	0.00	0.00	0.00	50,000.00	0.00	120,000.00	28/02/2550	ประเภทข้าวเปลือก	0501
r c	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	20,000.00	28/02/2550	แปรรูปน้ำยางสด	0506
	0.00	0.00	0.00	0.00	50,000.00	0.00	240,553.85		รวม	

รูปที่ 4 - 36 หน้าจอบันทึกสินค้าคงเหลือ

- 1. ข้อมูลนำเข้าสินค้า มีดังนี้
 - ประเภทธุรกิจ/โครงการ เพื่อใช้ในการจัดทำงบการเงินแยกตามธุรกิจ/ โครงการ
 - 1.2 สินค้าสำเร็จรูป จำแนกเป็น สินค้าปกติ กับ เสื่อมชำรุด
 - 1.3 วัตถุดิบ จำแนกเป็น สภาพปกติ กับ เสื่อมชำรุด

- 1.4 สินค้าระหว่างผลิต จำแนกเป็น สภาพปกติ กับ เสื่อมชำรุด
- 1.5 ตั๋วปุ๋ย เป็นบัญชีที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้กำหนดให้เป็นสินค้า คงเหลือ ใช้กับสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. อย่างไรก็ตาม อาจมีตั๋วปุ๋ยที่มิได้มีลักษณะตามที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้วินิจฉัยไว้ ซึ่ง จะไม่ถูกจัดเป็นสินค้าคงเหลือ สหกรณ์จะต้องใช้บัญชีให้ถูกต้องตามเนื้อหา ตั๋วปุ๋ยที่มีลักษณะเป็นสินค้าคงเหลือจะถูกกำหนดรหัสบัญชีอยู่ภายใต้ รหัส 11-08-00-00 สินค้าคงเหลือ ตั๋วปุ๋ยที่มิได้มีลักษณะเป็นสินค้าต้องกำหนด รหัสภายใต้รหัส 11-06-00-00 ลูกหนี้ระยะสั้น - สุทธิ เฉพาะตั๋วปุ๋ยที่มี ลักษณะเป็นสินค้าคงเหลือรหัสภายใต้ 11-08-00-00 เท่านั้น ที่จะปรากฏให้ นำเข้าข้อมูลในหน้าจอนี้

จุดควบคุมภายในระบบงาน

ประเด็นเรื่องสินค้าคงเหลือต้นงวดกับสินค้าคงเหลือปลายงวด เป็นเรื่องสำคัญของการ ควบคุมภายในระบบงาน เนื่องจากภารกิจของบัญซีสินค้าคงเหลือทั้งต้นงวดกับปลายงวดไม่อาจจะ กำหนดรหัสบัญซีเป็น 2 รหัสได้ จึงจำเป็นต้องใช้รหัสบัญชีเดียวกัน แต่ข้อมูลแยกออกเป็น 2 ชุด การที่จะป้องกันความเสี่ยงจากการซ้ำซ้อนของข้อมูลต้องเก็บข้อมูลทั้งสองแยกจากกัน โดยข้อมูล สินค้าคงเหลือต้นงวดถูกเก็บไว้เช่นเดียวกับบัญชีอื่นๆ ในผังบัญชี สำหรับข้อมูลสินค้าคงเหลือ ปลายงวดถูกจัดเก็บแยกออกมาอีกชุดหนึ่ง โปรแกรมจะรู้ว่าจะต้องใช้ข้อมูลชุดใดโดยพิจารณาจาก ข้อกำหนดที่ปุ่มดำเนินการในการจัดทำงบการเงิน

(1) กรองเฉพาะรหัสธุรกิจที่มีสินค้าเท่านั้น

การบันทึกสินค้าคงเหลือจะต้องระบุด้วยว่าเป็นสินค้าคงเหลือของธุรกิจใดเพื่อ ประโยชน์ในการจัดทำงบการเงินแยกตามธุรกิจ

รหัสธุรกิจที่ปรากฏให้ผู้ใช้เลือกใช้ดังปรากฏตามรูปที่ 4 - 37 เลือกรหัสธุรกิจ สำหรับบันทึกสินค้า เพื่อบันทึกสินค้าคงเหลือ ซึ่งจะดึงข้อมูลมาจากธุรกิจที่ระบุว่า "มีสินค้า" ที่ ข้อมูลหลัก การกำหนดรหัสธุรกิจ เท่านั้น ดังปรากฏตามรูปที่ 4 - 38 รหัสธุรกิจที่กำหนดเป็น ประเภทมีสินค้า ทั้งนี้ เนื่องจากรายการสินค้าเป็นรายการที่มีลักษณะพิเศษที่ต้องกำหนดวิธีการ จัดการที่แตกต่างจากรายการอื่น ๆ จึงต้องบอกให้โปรแกรมรู้ตั้งแต่การกำหนดรหัสธุรกิจ ซึ่งเป็น ข้อมูลหลัก จากนั้นจะนำมาใช้ในการควบคุมการทำงานของหน้าจออื่นทั้งการนำเข้าข้อมูลและการ ประมวลผล

CAD_GL v	version 2 (W โป 54 สำหรู การบันทึกรายก	feb Edition) - Microsoft Internet Explorer (กรพระบบบัญชีนยกประเภท รับสหกรณ์กาคเกษตร Version 2 (Web Edition) กระชั่นสัน > มัญชันอกประเภทและรบทคลอะ > ระองานหมดารเป	่น ▶ รายงานเพื	อการบริหาร 🕨	จัดการระบบ 🔸 ยะ	สหกระ อดยกมา ▶ เชิ่ม	ณ์การเกษตรพอเท่ วันที่ทำการ 28 อมโยงข่อมูล 🕨 อ	สียง จำกัด สำนั ถุนภาพันธ์ พ.ศ เอกจากระบบ	in 311	เใหญ่ 50
👌 บันทึกสี	่นค้าคงเหลือ	-เลือกธุรกิจย่อย	<u>^</u>							
รหัสธุรกิจ		- เมื่อกระกิจจัดหามีมล้ามาว่าหน่าย - 0300 <i>ธุะกิจจัดหามีมล้ามาว่าหน่าย</i> - 0301 สินค้าประเภาการเกษทร: - 0302 สินค้าประเภาน้ำมัน	ป อมชำรุด	วัตถุง ปกติ	โบ เสื่อมชำจุด	สินค้าระหา ปกติ	ว่างผลิต เสื่อมช้างค	ตั้วปุ๋ย		
0301	สินค้าประเภา	- 0303 สินค้าทั่วไป - 0304 สินค้าต่อมด้วยร	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	P	0
0302	สินค้าประเภา	- 0305 สินค้ารับฝากขาย 2005 สินค้ารับฝากขาย	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	P	٢
0303	สินค้าทั่วไป	- 0306 พมศาสารมอยุธ 0400 ธุรภิจรวมรวมผลิตผล	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	P	0
0501	ประเภทข้าวเ	- 0401 ธุรกจรวบรวมผลดผล 0500 ธุรกิจแปรฐปผลิตผลการเกษตรและการผลิตสินด้า	0.00	50,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	P	0
0506	แปรรูปน้ำยา-	- 0501 บระเภทขาวเมลอก - 0502 แปรรูปผลิตผลอื่นๆ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	P	0
		- 0503 แปรรูปนำนุมดีบ - 0504 สัตว์เลี้ยงเพื่อขาย	0.00	50,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00		
		-0508 แรงสู่ข้างของ 0506 แรงสู่หน้าม -0507 แร่งรูปน้ำหมดิบ								

ดังปรากฏตามรูปที่ 4 - 37 เลือกรหัสธุรกิจสำหรับบันทึกสินค้า

CAD_GL version 2 มี มี มูลหลัก ▶ การมันทึกร	(Web Edition) - Microsoft Internet Explorer 5แกรพระบบบัญชีแยกประเภท พรับสพกรณ์ภาคเกษตร Version 2 (Web Edition) าะการฉันลัน) รัญชันะกประเภทและระบทละอะ) กะงานระบกหน้า) ราะงานก็บ	อการบริหาร + จัดการระบบ)	สหกรณ์ 	์การเกษตรพอเพียง วินที่ทำการ 28 กุม มโยงข้อมูล ▶ ออก	ม จำกัด สำนักงานใหย่ ภาพันธ์ พ.ศ. 2550 จากระบบ
รหัสธรกิจ	ชื่อธรกิจ	ง สถานะ	ประเภท	สินค้า	แก้ไข
0100	ธุรกิจคำเนินงาน	ฐรภิจคุม	ธุรกิจ	ไม่มี	^
0101	ธุรกิจค้าเนินงาน	ຮູສກິຈຍ່ອຍ	ธุรกิจ	ไม่มี	
0200	ธุรกิจสินชื่อ	ธุรภิจตุม	ธุรกิจ	ไม่มี	
0201	ธุรกิจสินเชื้อ	ซุรกิจย่อย	ธุรกิจ	ไม่มี	
0300	ฐรกิจจัดหาลินด้ามาจำหน่าย	ຮູສກິຈຄຸມ	ธุรกิจ	ឆ	
0301	สินค้าประเภทการเกษตร	ธุรกิจย่อย	ธุรกิจ	ឆ្	
0302	สินค้าประเภทน้ำมัน	ธุรกิจย่อย	ត្ថនាំិទ	ឆ	
0303	สินค้าทั่วไป	ธุรกิจย่อย	ธุรกิจ	ឆ	~
เพิ่มประเภทธุรกิจ					
รหัสธุรกิจ	ชื่อธุรกิจ	สถานะ	ประเภท	สินค้า	บันทึก
		 ธุรกิจคุม ธุรกิจย่อย 	 ត្ តុរាិจ โครงการ 	⊚ มี ◯ไม่มี	บันทึก
	Copyright - 2007 by Cooperative Auditi	O ธุรกิจย่อย ng Department	🔘 โครงการ	🔿 ไม่มี	החצע

รูปที่ 4 - 38 รหัสธุรกิจที่กำหนดเป็นประเภทมีสินค้า

(2) ปรากฏช่องข้อมูลให้น้ำเข้าตามธุรกิจที่เลือก

ข้อมูลสินค้าคงเหลือที่จะต้องทำการบันทึกได้แก่ สินค้าสำเร็จรูป วัตถุดิบ และ สินค้าระหว่างผลิต หากผู้ใช้เลือกธุรกิจในกลุ่มธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายหรือธุรกิจรวบรวม ผลิตผล โปรแกรมจะให้บันทึกเฉพาะยอดสินค้าสำเร็จรูปเท่านั้น แต่ถ้าผู้ใช้เลือกธุรกิจในกลุ่มธุรกิจ แปรรูปผลิตผลการเกษตรและการผลิตสินค้าโปรแกรมจะให้บันทึกทั้งสินค้าสำเร็จรูป วัตถุดิบ และ สินค้าระหว่างผลิต ดังปรากฏตามรูปที่ 4 - 39 การบันทึกสินค้าคงเหลือ

						*		ำวเปลือก	 - 0501 ประเภท 	สินค้าคงเหล่	🎍 บันทึกสิ	
		ตั๋วปุ๋ย		เค้าระหว่างผลิต	สำ	ວັທລຸຄົນ		สินค้าสำเร็จรูป	สภาพ	จนับ	วันที่ตรวจ	
ทึก	Ũ		0	0.0		0.0	0	120,000.0	ปกติ [2550	28/02/25	
			10	0.0		0.0	0	0.0	เสื่อมขำรุด		120,02,2	
	ดั่วปุ๋ย	ว่างผลิต เสื่อมชำรอ	สินด้าระหว่ ปกติ	บ เสื้อมช้าชอ	วัตถุติ ปกติ	ร์จรูป เสื่อมช่างต	สินค้าลำ ปกติ	วันที่ตรวจนับ	ชื่อธุรกิจ		গদাঁরচ্ গ্নী৭	
70	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	29,483.85	31/03/2550	กทการเกษตร	สินค้าประ	0301	
70	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	62,570.00	31/03/2550	ภทน้ำมัน	สินค้าประ	0302	
70	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	8,500.00	31/03/2550	I.	สินค้าทั่วไ	0303	
	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100,553.85		รวม			

รูปที่ 4 - 39 การบันทึกสินค้าคงเหลือ

(3) แก้ไขการบันทึกสินค้าคงเหลือย้อนหลังไม่ได้

สินค้าคงเหลือที่ได้บันทึกเอาไว้แล้วจะไม่สามารถแก้ไขข้อมูลได้ถ้าได้ปิด วันทำการไปแล้ว ข้อมูลจะแก้ไขได้เฉพาะภายในวันทำการเท่านั้น ซึ่งใช้หลักการเดียวกับหลักการ บันทึกบัญชีอื่นๆ โดยกำหนดให้ปุ่มแก้ไขกับปุ่มลบมีสีจางซึ่งผู้ใช้ไม่สามารถใช้งานได้ ดังปรากฏ ตามรูปที่ 4 - 40 แก้ไขการบันทึกสินค้าคงเหลือย้อนหลังไม่ได้ สำหรับรายการสินค้าที่ทำการ บันทึกในวันทำการ ปุ่มแก้ไขและปุ่มลบจะมีสีเข้ม ผู้ใช้สามารถใช้ดำเนินการได้

. 6.	เอกจากระบบ	อมโยงข้อมูล 🕨 อ	มดยกมา ▶ เชิ่ม	จัดการระบบ ⊁ ยะ	อการบริหาร 🕨	ถงิน 🕨 รายงานเพื่	• รายงานงบกา	แขกประเภทและงบทดลอง	การบันทึกรายการขั้นต้น บัญชิ	ลหลัก ▶
						*		เลือกธุรกิจย่อย	นค้าคงเหลือ	👌 บันทึกสิ
	ด้วปุ่ย	ว่างผลิต	สินค้าระหา	บ	วัตถุดี	รัจรูป	สินค้าสำเ	วันที่ตรวจนับ	ชื่อธุรกิจ	รหัสธุรกิจ
P	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	29,483.85	31/03/2550	สินค้าประเภทการเกษตร	0301
P	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	62,570.00	31/03/2550	สินค้าประเภทน้ำมัน	0302
P	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	8,500.00	31/03/2550	สินค้าทั่วไป	0303
P	0.00	0.00	0.00	0.00	50,000.00	0.00	120,000.00	28/02/2550	ประเภทข้าวเปลือก	0501
P	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	20,000.00	28/02/2550	แปรรูปน้ำยางสด	0506
	0.00	0.00	0.00	0.00	50,000.00	0.00	240,553.85		รวม	
2 2 2		 คัวปุ๋ย คัวปุ๋ย คิวบุ๋ย คิวบุ๋ย	รันที่ทำการ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2 อมโยงซ์อมูล È ออกจากระบบ เสื่อมช้างุด 0.00 0.00 (2 0.00 0.00 (2 0.00 0.00 (2 0.00 0.00 (2 0.00 0.00 (2 0.00 0.00 (2	รันพี่ทำการ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2 เรอกมา) เรื่อมโอะร้อมูล) ออกรากระบบ สินด้าระหว่างเด็ต ปกติ เสื่อมรักรุต 0.00 0.00 0.00 [7 0.00 0.00 0.00 [7 0.00 0.00 0.00 [7 0.00 0.00 0.00 [7 0.00 0.00 0.00 [7	รันที่ทำกรร 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2 รัดการระบบ > ขอดอกมา > เรื่อมโยงช์อนูล > ออกรากระบบ เสื่อมรัรรุด 0.00 0.00 0.00 0.00 0.00 0.00 0.00 0.0	รันที่ทำการ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2 ธาระบริหาร) รัดการธะบบ) ธอตอกมา) เรื่อนโอรธ์อนูล) ออกจากระบบ ชักษุดีบ สินด้าระหว่างเลลิต ปกติ เสื่อนร่างุต 0.00 0.00 0.00 0.00 0.00 0.00 0 0.00 0.00	รินท์ทักกร 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2 เงิน) รายงานเลือการบริหาร) ร้อการระบบ) ยออยกมา) เรื่อมโยเรีอมูล) ออกรากระบบ	รันที่ทำการ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2) รายงานงบกระวัน) รายงานเลือการบริหาร) ริตกรระบบ) ยอดอกมา) เรื่อมโอรร์อนูล) ออกจากระบบ	รับที่ทำกรร 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2 แอกประเภทและระบทตลอง) รายงานเบการเงิน) รายงานเมือการบริหาร) รัดการระบบ) เอลตกมา) เรียมโชรร์อนูล) ออกจากระบบ	รับธุริกร 2 (Web Edition) รับธุริกร 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2 การบันทึกรายการชั่นดน) มีผูชิสยกประเภทและชนทตลอง) รายงานเมกระบัน) รายงานเม็อการบริทร) สิตกรรรบน) ยอดยกมา) เชียมโยร์ออมูล) ออกรากรรบบ หลักคระกรชั่นดน) มีผูชิสยกประเภทและชนทตลอง) รายงานเมกระบัน) รายงานเมือการบริทร) สิตกรรรบน) ยอดยกมา) เชียมโยร์ออมูล) ออกรากรรบบ หลักคระกรชั่นดน) มีผูชิสยกประเภทและชนทตลอง) รายงานเมกระบัน) รายงานเมือการบริทร) สิตกรรรบน) ยอดยกมา) เชียมโยร์ออมูล) ออกรากรรบบ หลักคระกรชั่นดน) มีกติ เสียมธรรค (การระกรรรบน) มีกติ เสียนชรรรค (การระกรรรบน) เสียมรีกระทร์วงแต่ต (สินหักประเภทการทางการ 31/03/2550 29.483.85 0.00 0.00 0.00 0.00 0.00 0.00 0.00 0

รูปที่ 4 - 40 แก้ไขการบันทึกสินค้าคงเหลือย้อนหลังไม่ได้

หน้าจอการบันทึกรายการจากงบทดลอง

การนำเข้าข้อมูลโดยปกติมีแหล่งข้อมูลมาจากรายการค้าประจำวัน จึงนำมาบันทึกที่ สมุดบันทึกรายการขั้นต้น ซึ่งถูกออกแบบมาเพื่อบันทึกรายการวันต่อวัน แต่มีบางสถานการณ์ที่ แหล่งข้อมูลที่นำมาบันทึกรายการมิได้เป็นรายการประจำวัน แต่เป็นข้อมูลสรุปรายการเคลื่อนไหว ของแต่ละบัญชีในช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งจะอยู่ในรูปงบทดลอง 6 ช่อง สถานการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นได้กรณี ที่สหกรณ์ติดตั้งโปรแกรมและเริ่มใช้หลังวันต้นปีบัญชีมาก การที่จะนำรายการแต่ละวันมาบันทึก บัญชีตามใบสำคัญย่อมต้องใช้เวลาอย่างมากในขณะที่ต้องการให้มีข้อมูลรายการเคลื่อนไหวเต็มปี

การบั้นทึกรายการจากงบทดลอง ออกแบบให้รองรับกับฟอร์มของข้อมูลนำเข้าเพื่อ ความสะดวกในการบันทึกและการสอบทานกับข้อมูลก่อนนำเข้าได้ง่าย จึงมีหน้าจอรับข้อมูล เหมือนงบทดลอง ที่สามารถเลือกบัญชีมาบันทึกได้ทีละหลายบัญชี แต่ละบัญชีสามารถบันทึกได้ ทั้งด้านเดบิต และ เครดิต

จุดควบคุมภายในระบบงาน มีดังนี้

- (1) ผลรวมด้าน เดบิต ต้องเท่ากับผลรวมด้านเครดิต โปรแกรมจึงจะรับเข้าสู่ ฐานข้อมูล
- (2) ขณะที่ผลรวมทั้งสองด้านยังไม่เท่ากัน จะแสดงด้วยสีแดง เพื่อส่งสัญญาณ เตือน ผู้ใช้ ดังปรากฏตามรูปที่ 4 - 41 บันทึกรายการจากงบทดลองผลรวมด้านเดบิตไม่ เท่ากับด้านเครดิต

มลัก • การบั	สำหรับสหก Versic	506/1716/171485 พ 2 (Web Edition) มัญชินอกประเภทและอะบทคลอง + ราองานอบการเงิน + ราองานเพื่อการบริหาร	100 รัดการระบบ ► ยอดยกมา ►	วันที่ทำการ 28 กุมส เชื่อมโยงข้อมูล 🕨 ออกจ	า าพันธ์ พ.ศ. 2 ากระบบ	551
ริบายรายการ	: ปันทึกรายการจาก	มันทึกจากงบทคลอง บบทดลอง ตั้งแต้วันที่ 1 เมษายน 2549 - 28 กุมภาพันธ์ 2550		Li	พฑี่ J√50020	J01
รหัสธุรกิจ	รหัสบัญชี	ชื่อบัญชี	เตบิต	เค รติท	แก้ไข/ลบ	
0101	11-01-10-01	เงินสุดในมือ	1,062,395.00	1,066,295.00	😢 😭	٦
0101	11-01-20-01	เงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ - กระแสรายวัน	850,000.00	850,000.00	12 😭	
0101	11-01-30-02	เงินฝากธนาคารกรุงไทย - ออมทรัพย์	271,426.00	195,760.00	2 🔀	
0101	11-05-20-01	ลูกหนี้งวินกู้ระยะสั้น	540,500.00	393,800.00	ピ 😼	
0101	11-05-30-01	ลูกหนึ่งวินกู้ระยะปานกลางที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	750,000.00	540,000.00	ピ 😼	
0101	11-06-20-04	ลูกหนี้การค้า-ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	399,224.00	391,487.00	19 🔀	
0101	12-01-21-01	พุ้นชุมนุมสหกรณ์การเกษทร	1,500.00		12 😒	
		573N	5,048,827.00	5,048,927.00		
	[ด้า	() พารายชื่อปัญชิเพื่อบันทึก]	[บันทึกจากงบ	ทศลอง]		

รูปที่ 4 - 41 บันทึกรายการจากงบทดลองผลรวมด้านเดบิตไม่เท่ากับด้านเครดิต

(3) เมื่อผลรวมของทั้งสองด้านเท่ากันแล้วจึงแสดงด้วยสีดำ มีความหมายว่าสามารถ บันทึกข้อมูลลงฐานข้อมูลได้ ดังปรากฏตามรูปที่ 4 - 42 บันทึกรายการจาก งบทดลองผลรวมด้านเดบิตเท่ากับเครดิต

D_GL version D_GL version พลัก ▶ การบัน	า 2 (Web Edito โปรแกรมระ สำหรับสหก Versio	m) - พละกรรมการและกระบบการการ บบบัญชีเยาประเภท เร <i>ิณ์ภาคเกษตร</i> พ. 2 (WeG Edition) มัญชินอกประเภทและรมทดลอง + ระอานเขอกระวิน + ระอานเพื่อกระบริหาร	สา จัดการระบบ ▶ ยอดยกมา ▶	สกรณ์การเกษตรพอเพียง วันที่ทำการ 28 กุม เชื่อมโองช่อมูล ▶ ออก	เจ้ากัดสำนักงา ภาพันธ์ พ.ศ. 2! จากระบบ	iulna 550
อธิบายรายการ	: บันทึกรายการจาก	บันทึกจากงบทดลอง งบทดลอง ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2549 - 28 กุมภาพันธ์ 2550			ลขที่ J∨50020(001
รหัสธุรกิจ	รหัสบัญชี	ชื่อบัญชี	เตบิต	เกรคิท	แก้ไข/ลบ	
0101	11-01-10-01	เงินสุดในมือ	1,062,395.00	1,066,295.00	2	^
0101	11-01-20-01	เงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ - กระแสรายวัน	850,000.00	850,000.00	1	
0101	11-01-30-02	เงินฝากธนาคารกรุงไทย - ออมทรัพย์	271,426.00	195,760.00	12 😒	
0101	11-05-20-01	ลูกหนึ่งินกู้ระยะสิ้น	540,500.00	393,800.00	1	
0101	11-05-30-01	ลูกหนึ่งวินกู้ระยะปานกลางที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	750,000.00	540,000.00	ピ 😒	
0101	11-06-20-04	ลูกหนี้การท้า-ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	399,224.00	391,487.00	1	
0101	12-01-21-01	ทุ้นชุมนุมสหกรณ์การเกษทร	1,600.00		19 🔀	~
		\$73N	5,048,927.00	5,048,927.00		
	[คัน	(โร) พาราชชื่อมัญชิเพื่อมันทึก]	ຼີ [ນັນກິກຈາກຈນ	ทคลอง]		
		Copyright - 2007 by Cooperative Auditing Depart ເພື່ອງ ເປັນເປັນເປັນເປັນເປັນເປັນເປັນເປັນເປັນເປັນ	ment ตพระนคร กรงเทพฯ 10200			

รูปที่ 4 - 42 บันทึกรายการจากงบทดลองผลรวมด้านเดบิตเท่ากับด้านเครดิต